

potest intelligi: quoniam non lauant
 hec nisi firma stabilitate permanse
 rint // **A**it ergo dominus ad mi
 nistros • Implete ydrias aqua •
Quid sibi vult istud domine? Mi
 nistri sunt solliciti de vini penuria?
 et tu dicis implete ydrias aqua? // **N**
 li de poculis cogitant? et tu precipis
 ut vasa purificationis impleant?
Dic oio sic suspirati iacob ad rache
 lis aplex? lya a pze supponit. **N**o
 bis frēs q̄ mistri sum⁹ et serui vzi. p
 xp̄z nobis p̄cipit imple ydrias aq̄z
 quoniam deest vinū. **N**e si dicatur illi
 deuotionē desiderat. vinū requirit.
 feruorē flagitat? s̄ nondū venit ho
 ra mea: implete ydrias aq̄. **Q**ue ē ei
 aqua sapiētie salutaris? et si nō adeo
 suavis? nisi fons vite et iniū sapiē
 tie timor dñi? **D**icitur ḡ ministris. **I**n
 culte metū. et spū timoris nō tā va
 sa q̄ corda replete? qz ut ad caritatē
 pueniāt initiādi sūt a timore? ut di
 cant? et ipi. **A** timore tuo p̄cipim⁹? et
 p̄curim⁹ spm̄ salutē. // **P**z quō i
 plebūtur ydrie? **P**redixerat ei euā
 gelista capientes singule metretas
 binas vel ternas. **Q**ue sūt due me
 trete? q̄ tercia? **U**tq; duplex timor.
 vis? et not⁹ oib⁹? ac tercia quidē mi
 n⁹ vis. et min⁹ notus. // **P**rim⁹ ti
 mor est: ne cruciemur i gehēna. // **D**e
 deo ne exclusi a visione dei. pue
 mur tā inestimabili glā. // **T**ertia
 replet aīam oī sollicitudine timida?
 ne forte deseratur a grā. **E**t quidem
 oīs timor dñi sicut aq̄ extinguit ig
 nē: sic extinguit p̄ci p̄cipiscētia. **P**z
 is maxime cū ad oēm tēptationem
 statim occurrat. ne forte p̄tingat a

mittere grām? ut sibi derelict⁹ hō la
 batur cotidie de malo in peius? de
 periculo minori ad grauiorē culpā?
 quales utq; multos videm⁹. cū in
 sordib⁹ sint sordescētes adhuc. **N**ā
 aduersus timorē istū non est vñ sibi
 blādiatur aīa? siue de minori forte
 quātitate peccati. siue de emendatio
 ne futura. **T**alib⁹ enī blandimētis
 impediūtur aliquaten⁹ duo p̄ma ge
 nera timoris. **P**recipit ergo nobis
 dñs: ut hac aqua ydrias impleam⁹
Quē enī aliquādo vacue et plene vē
 to? si q̄s tamē adro insan⁹ est. ut in
 eo p̄ vanitatē studiū ille quas p̄dixi
 m⁹ obseruātē mercede p̄petua vac
 entur. ut sūt fatue v̄gines. in quorū
 vasis oleū nō habetur. **I**nterdū autē
 qd̄ peius ē plene quidē sūt. s̄ plene
 veneno? qd̄ est iudicia. murmur. ran
 cor animi. et detractio. **P**ropterea ne
 forte subintret ista. dū vinū deest in
 bemur imple ydrias aqua? ut obser
 uentur mandata domini in timore?
 que tunc mutatur in vinum. cum ti
 mor expellitur a caritate? et imple
 antur omnia feruore spiritus. et iū
 cunda deuotione

**Sermo in cōuersione sancti pau
 li quomodo ad exemplum eius de
 beamus conuerti.**

Quēto quidem dilce
 tissimū cōuersio doc
 toris gentium. ab
 vniuersitate genti
 ū festiuis hodie gau
 dijs celebratur. **M**ultos enim

ab hac radice ramos prodisse vide-
mus. **C**onuersus paulus. conuersio-
nis minister factus est vniuerso mū-
do. **E**t multos quide olim in carne
adhuc. sed non iam sedm carnem a-
bulans. p̄dicationis officio quertit
ad dñm. **N**unc in ip̄o felicius uiuēs
et apud ip̄m. ne adhuc quidem ces-
sat ab hoīm conuersione. dico autē
exemplo. oratione. doctrina. **P**rop-
terea deniq; conuersionis eius me-
moriam frequē tatur. q̄ et ipsa memo-
riantibus vtilis inueniatur. **I**n hac
enī memoria et peccator spem venie-
p̄cipit. ut prouocetur ad penitenti-
am. et qui iam penitet. p̄fecte conuer-
sionis accipiat formā. **Q**uius despe-
ret vltima p̄ magnitudine cuiuslibet
crimini. quādoquidem saulum au-
diat adhuc spirantē minatum et ce-
dis in discipulos dñi. subito factum
vās electionis. **Q**uius dicat iam ini-
quitatē pondere p̄ssus. assurgere ad
studia meliora nō valeo. quando in
ip̄o itinere quo sanguinē sitiens xp̄i
anū. diuinum toto pectore virus effla-
bat p̄secutor crudelissimus. in fidelis-
simū repente mutat⁹ est p̄dicatōrē.
Magnifice siquidē in hac vna quē-
sione. et misericordie magnitudo et
efficacia grē amēdatur. // **D**ubi-
to ait lucas arcū fuisse cū lux de ce-
lo. **O** vere inestimabilis diuine dig-
natio pietatis. **I**llustrat celesti fulgo-
re vel ofozie. intus adhuc luminis
incapacem. **Q**ui necdū infundi pote-
rat. diuina saltem arcū funditur cla-
ritate. // **E**t vox facta est. **L**ucis et
votis testimonia credibilia facta sūt
nimis. **N**ec dubitare ē de veritate.

que sese ingerit p̄ vtraq; oculoꝝ sali-
cet et aurū fenestras. **V**ic nimirum
sic in iordane quoq; sup caput dñi et
colūba apparuit. et vox sonuit. sic et
in monte quādo transfiguratus est.
coram discipulis claritas visa est. et
vox nichilomin⁹ patris audita. // **P**
Paulē saule. quid me p̄sequeris?
Vere de p̄phensus est saulus. nō est
dissimulandi locus. nō est facultas
vlla negandi. **I**n manib⁹ sunt eplā
crudelissime legationis. et autoritatē
execrande. p̄tatis inique. **Q**uid me
p̄sequeris inquit. **A**n non p̄sequeba-
tur xp̄m. qui xp̄i mēbra cruciabat
in terris. **N**ut vero p̄secuti sūt xp̄m
qui sacratissimū illud corpus cuius
affixere patibulo. et nō p̄sequebatur
eū qui aduersus cor p̄ ei⁹ qd est ec-
clesia. est ei cor p̄ ei⁹ et cetera ip̄a. odio
furebat iniqu⁹. **D**eniq; si p̄p̄riū sāgui-
nē dedit i p̄cā redēptiois aīaz. **I**nū-
tibi videt quicquid ab eo sustine p̄secu-
tione. q̄ suggestioe maligne. exēplo p̄
nicioſo. scādali occasione autē ab ea
aīas q̄s redēmit. q̄ a iudeo q̄ sāgui-
nē illū fudit. // **A**gnoscite dilassi-
mū. expauescite p̄fora corꝝ. q̄ salu-
tē ip̄ediūt aīaz. **H**orredū penit⁹ sa-
crilegiū. qd et ip̄oz videt excedē fa-
c̄p⁹. q̄ dñō maiestatē sacrilegas ma-
n⁹ iicerūt. **V**idebat iā cessasse p̄secu-
tiois tēp⁹. s; ut palā factū ē. nūq̄ te
est p̄secutio xp̄iano. s; neq; xp̄o. **E**t
nūc qd gū⁹ ē xp̄m p̄sequit. q̄ ab
ip̄o vtiq; xp̄iani dicūt. **A**mici tui dē⁹
et p̄ximi. adūsū te appropinquēt
et steterit. **C**ōiurasse videt q̄ te vniūsi-
tas ppli xp̄iani. a mīmo vsq; ad maxi-
mū. et a plāta pedis vsq; ad v̄ticē nō

est sanitas ulla. Egressa est iniquitas a senioribus iudiciis vicariis suis: qui videntur regere populum tuum. Non est iam dicere de populo sic sacerdos: quia nec sit populus de sacerdos. Heu heu dñe deus. quia ipsi sunt in persecutione tua primi: qui videntur in ecclesia tua p̄matū diligere: gerere p̄ncipatū. Atq̄ syon occupauerūt: apprehenderūt munitiones: et vniuersa deinceps libere et potestate tradunt incendio ciuitate. Misera eorū cōuersatio. plebis tue miserabilis subuersio est. Atq̄ vtiā sola hac parte nocuerit. Esset forte qui dominica p̄monitus et p̄munit⁹ exhortatōe daret operā. ipso forisq̄ non imitari exempla: sed obsequare p̄cepta. Nūc autē dati sūt sacri grad⁹ i occasione trāpis lucis: et questū estimāt pietatē. Copiosissime siquidē pietatis inueniūt in suscipienda p̄mo accipienda magis animā: cum q̄ hec apud eos cura minor: et de aīaz salute nouissima cogitatio est. An vō saluatori aīaz. grauior vlla poterit esse persecutio? **V**niue agunt et ceteri contra x̄p̄m: multiq̄ sunt nostros temporibus antix̄p̄isti. Merito tamen et tui delictū eam censeat persecutionē pro acceptis beneficiis: et grauiorē sentit pro potestate q̄ p̄prijō sustinet a ministris: licet alij q̄ multi contra proximorū salutē multifarie multisq̄ modis et varijs occasionibus agere videātur. Hec videt x̄p̄s et filius: hec saluator patitur et dissimulat. Propterea quoq̄ nos dissimulam⁹ nō ē est: et filemus inter:

maximeq̄ de prelatis nostris manifeste ecclesiarū. Die nimirū sic placet et ipsis. ut euadant nunc humana iudicia: venietq̄ semel graue iudiciū hīs qui p̄sūt: et potenter patientur tormenta potentes. **V**e reor dilectissimi: ne quis forte sit et in nobis dñi persecutor: quia manifestata doct̄e ratio. impedit salutē esse persequi saluatorem. Quas ego de salute anime mee statim illi grādas agere possum: qui michi p̄opinat detractionis fraterne venenū? Merito / detractores deo edibiles describuntur: tanq̄ persecutores. Quid et is qui exemplo suo ad remissius agendū ceteros prouocat: aut singularitate turbat. aut inquietat curiositate. aut impatientia sua et murmuratione molestat: aut quocunq̄ modo contestat spiritum dei q̄ in eis est. scandalizans vnū de minimis istis credentibus in eum? nonne et hic manifeste persequitur x̄p̄istū? **V**e ergo persecutorū et nomen et crimē longe sit semper a nobis: obsecro vos dilectissimi benignos semper et mites exhibeam⁹ nos inuicem. supponentes in omni patientia: et ad id quod melius et perfectius est alterutrum prouocantes. Quis enim securus sufficit sibi putat non persequi domū? sed nec obsequi domino? Quā habitatus est grāciā: si ut non resistit. sed nec assistit quidem? Deniq̄ si quis adeo pusillanimus est ut satis sibi reputet: nec p̄secutorem esse nec eadē iudiciū dei: audiat quid ipse loquitur. Qui non est mecum contra me est:

2 qui non colligit meam dispergit.
// **Paulus** saule? quid me persequeris? **Et ille.** Quis es domine? **Hinc** perfectio datur intelligi: quod vere decessa erat illi claritas. non infusa. **Audiebat paulus domini vocem.** sed faciem domini non videbat: quoniam erudiebatur ad fidem. ut ipse postea docuit: fides ex auditu. // **Quis es inquit?** Ignotum enim persequabatur: et in eo consecutus est misericordiam: quia ignorans in incredulitate hoc fecit. **Disce** ex his fratres iustum iudicem deum. non modo quid fiat sed quo animo fiat considerate: et caveate deinceps / ne quis per uiam reputet quamlibet peruersa sententia delinquere committatur. **Nemo** dicit in corde suo leuia sunt ista. non tunc corrigere non est magnus: sed in his maneat venialibus minimis peccatis. **Hec** est enim dilectissimi i-penitentia: hec blasphemia in spiritu sancto: blasphemia irreversibilis. **Paulus** blasphemus fuit: sed non in spiritu sancto: quod ignorans fecit in incredulitate. **Non** in spiritu sancto dixit blasphemiam: et ideo consecutus est misericordiam. // **Quis es domine?** **Et dominus ad eum.** Ego sum ihesus nazarenus quem tu persequeris. Ego saluator quem tu persequendo petis. Ego sum de quo in lege tua legis predictum / quod nescis impletum: quod nazareus vocabitur. // **Et ille.** Domine quid me vis facere? **Hec** plane fratres perfecte conversionis est forma. **Paratum** inquit cor meum deus: paratum cor meum. **Paratus** sum et non sum turbatus: ut custodiam mandata tua. **Domine** quid me vis facere? **Et**

bum breue. sed plenum. sed viuum. sed efficax. sed dignum omni acceptione. **Et** parum inueniuntur in hac perfecte obedientie forma: qui suam ita abicerunt voluntatem ut ne ipsi quidem cor proprium habeant: ut non quod ipsi. sed quod dominus velit omni hora requirant: dicentes sine intermissione. **Domine** quid me vis facere? **Et** illud samuelis. **Loquere** domine: quia audit setinus tuus. **Heu** plures habemus euangelia illius ceteri noui apostoli imitatores. **Quid** vis ait dominus ad eum illum. ut faciam tibi? **Quanta** est misericordia tua domine: quanta est dignatio tua? **Dic** ante dominus serui querit ut eius fiat voluntatem. **Vere** creus ille qui non considerauit: non expauit. non exclamauit. **Absit** hoc domine: tu magis dic. quid me facere vis. **Sic** enim deest: sic omnino dignum est: non me a te. sed tuam a me queri. **Et** fieri voluntatem. // **Vide** te fratres: quia vere necessaria erat hoc in loco conuersio. **Sed** profecto sibi multorum usque hodie pusillanimitas et peruersitas exigit. ut ab eis queri oporteat quid vis ut faciam tibi: non ipsi querant. **Domine** quid me vis facere. **Considerare** necesse habet minister et vicarius proprii quid sibi precepi velint: non ipsi considerant que voluntas sit preceptoris. **Non** est eorum obedientia plena: et non in omnibus parati sunt obsequi: et non per omnia sequi proposuerunt cum qui non suam sed patris venit facere voluntatem. **Discernunt** et diiudicant eligentes in quibus obediunt

impāti: pmo in quib9 pceptore suū
ipōz obedire nōe sit volūtati. **H**ui9
modi. **¶** Si tolerari se videāt / ac pdes
cedi / ac more geri infirmitati sue: p
ficiat obsecro putetqz sp puulos i
ueniri: ne qñ forte audiāt qd debui
vob facere. **¶** Nō feci: z abutētib9 pa
cientia. **¶** Benignitate plati. fiat tā
dem multitudo exhibite miserationis.
cumul9 iuste dāpnationis. **¶** **D**ñe:
quid me vis facere? **¶** Ac dñs ad illū
Surge z ingredē ciuitate: z ibi dice
tur tibi qd te oporteat face. **¶** **S**api
entia suauit̃ vere vniūsa disponēs
Eū cui tu loq̃ris erudiendū de vo
lūtate tua mitte ad hoīez: ut social
vite amēdē vilitas. z edoct9 p ho
minē discat z ipse sedz datā sibi grāz
hoīb9 sbuenire. **I**ngredē ciuitate. **V**i
dete frēs nō sñ diuino p̃silio fām ēē:
vt hāc ciuitate vltimū dñi ingredēmī
diuinā discere volūtate. **P**lane q te
salubriter tertunt. z quertit cor tuū
ad desideratā volūtate suā: ipse tibi
dixit. surge z ingredere ciuitate. **¶**
Hz audi q manifeste i hys q sequū
tur voluntaria simplicitas. **¶** **¶** xp̃ia
na amēdē māsuetudo. **¶** **A**p̃tis oas
lis nichil videbat: ad man9 trahē
batur ab hys q comitabāt eū scilicet
ceat̃as ē: qua male quondā illuati
in p̃uaricatione / tādē in p̃sione oculi
salubrit̃ exēcātur. **¶** **D**ane q tri
duo paul9 sñ abo manet p̃sistēs in
orōne: ad eos maxie p̃tinet. q noui
ter sc̃la abrenūciātes. necdū i celest̃
ti p̃solatiōe respirāt. **S**ustineāt q et
ip̃i dñm in oī p̃aētia: oret sñ iter
missiōe. q̃retes. petētes. pulsātes: z
qz exaudiet eos pat̃ celest̃ in tēpe

oportuno. **N**ō obliuiscetur in finēz
veniet z nō tardabit. **¶** **V**i triduo sus
tinueris eū nō hñs qd māduces: z
fide qz mīozs z miserationē dñs. ieiū
nū te nō dimittet. **¶** **E**xī iubeē
ananyas man9 imponere saulo: s̃
tanq̃ bñ eruditus nō cōtinuo acq̃es
cit. **V**ide si nō eā paul9 ip̃e doctrinā
hāc deniqz tradidit discipulo: nemī
iniquens cito man9 imposuerit. **¶**
Vidit ait dñs vīz intro eūtem z i
ponētem sibi man9: vt visum recipi
at. **¶** **F**ratres: paul9 hoc cū vidisset.
nō cōtinuo illuati9 ē. **¶** **N**ūquid non
expectauit ananie manū: qz rēturz
eū forte i sompnis p̃uidit? **¶** **H**ec di
co qz veterē ne q̃s forte sit int̃ vos
q solo sese sompniū p̃sumat illuatiū
esse: nec iā equanimiter patiat̃ ad
manū trahi: s̃ ductore se ēē p̃fitea
tur alienū. **¶** **C**ui necdū amīnistratio
nis cura iniūcta est. cui necdū credi
ta disp̃satio. cui necdū p̃ceptum ē
vt videat et p̃uideat hys q ap̃tos
oculos hñtes nichil vidēt: qd hoc
p̃sumere temptat: nisi qz meditat̃
inania et q̃si sompnia vana sectat̃?
¶ **C**auēam9 ab hoc viciō frēs s̃ p̃ qd
in nob̃ est abiciat̃ eligam9 esse: z ad
man9 trahi: mansuetudinē et huili
tatem discētes a xp̃o dñō: cui est
honor. **¶** **¶** gloria in sc̃la sc̃lōz. **A**mē.

Vermo sc̃lōz de p̃sione sancti
pauli et de triplia māsuetudine

Qonuersus ē hodie paul9: ym
mo saul9 cōuersus est in pau
lum. **¶** **V**idēt̃ fact9 est tanq̃ euange
liar̃ ille puul9: z de quo dominus
ait. **¶** **N**isi cōuersi fuerit̃ et efficiamī

sicut paruulus iste: non intrabit in regnū celoz. Forte enī seipsū dicebat. Nimirū ipse magnus dominus & laudabilis nimis: ipse paruulus qui datus est nobis. Nec tamē magnus interim: sed paruulus exhibetur. ut se ipsū faciat gratū et efficacē necessarię paruitatis exemplū. Ad paruulū ergo sit conuersio tua. ut discas paruulus esse: tu quoq; cū conuerteris paruulus fias. Enūtero audi q̄ cui dēter ipsū tibi in quo constituat formam conuersiōis paruulū manifestat: signanter ea que sunt paruuli in seipso imitanda proponens. Discite inquit a me: quia mitis sū et humilis corde. Gemina paruitas humilitas et mansuetudo. Et illa interior: ista exterior paruitas: utraq; tamen non parua est virtus. Nempe q̄ paruulus ille tam magnū vnum magisteriū proficitur. Hodie ergo conuersus est paulus: hodie desit esse saulus. Hodie factus est mitis & humilis corde. Probat oris confessio: cordis humiliationē dum clamat: dñe quid me vis facere. Magis autē probat ipsa collata gracie magnitudo: que nimirū tam multa nisi multū humili data non fuit. //

Ceterū mansuetudo qm̄ exterior que dā ut dixim⁹ paruitas: et ob hoc manifestior est: tripliciter nobis in conuersiōe hac cōmendatur. Tripliciter quidē velut ariete mansuetudo nostra pulsatur: vboz iniurijs. dampnis rerū. corpis lesiōe. In hys trib⁹ oīs exhibitio p̄agē: oīs exatatio māsuetudis. Probata ē illa Ver⁹: quā nihil horū vitē cōmittere potuisse. Cō-

siderare libet quēadmodum paulus super hys oīs in ipsa statī cōuersione sua tēptatus. Vere iā paul⁹ inuentus sit in hac parte: vere mitis et patiens. **V**ale saule: qd me persequeris? Durū est tibi cōtra stimulū calātrare. Durū equidē verbū. verū increpatoriū: plenū cōminatōe. Hanc qd ad corp⁹ pertinuit cōfusus est et p̄stratus in terra. An vero et dāpno quoq; p̄batus est? Et valide. **H**iquidē ipm̄ ei lumē ademptū oculoꝝ: et apertis ut scriptū est oculis nichil videbat. **E**xperta est in hys tribus et exērata p̄aetia iob: quē i hac virtute opinatissimū deus exemplar dedit. **N**ed vestre hoc industrie relinquimus religandum. **S**ufficiat mouere nos formā vere conuersionis. magna ex parte in hac mansuetudine constitutā: ut pudeat eos que conuersi esse debuerant. vel in corp⁹ lesiōe. vel in dāpno rerū. vel quod magis indignū est in verboꝝ iniurijs inueniri perire sos penitus et auersos.

Verbo prius in purificatione beate marie virginis de verbis prophete **A**uscipim⁹ de mīam tuā et

Hodie templi domini in templum domini virgo mater induxit Ioseph quoq; sinit domus non suū. sed eius filiū dilectū: in quo ei bene complacuit. **A**gnoscat iustus quem expectabat: anna quoq; vidua confitetur. **A**b hys quatuor primo hodierna processio celebrata est: que